

Geachte veteranen, familieleden, college- en raadsleden en overige genodigden,

Van harte welkom op de 15^e Sliedrechtse veteranendag. Een middag die in het teken staat van erkenning en waardering voor onze veteranen die zich hebben ingezet in dienst van de vrede. Nu en in het verleden. Een bijzonder woord van welkom voor de nabestaanden van onze veteranen.

Vandaag is het een mooie gelegenheid om oude kameraden weer te zien en bij te praten. En een moment waarop wij als gemeente namens de Sliedrechtse gemeenschap onze dankbaarheid en waardering kunnen uitspreken.

Eigenlijk had dit de 16^e Veteranendag moeten zijn...Vorig jaar kon de Veteranendag vanwege corona helaas niet doorgaan.

Er ligt een moeilijke periode achter ons. Een periode waarin de wereld werd opgeschrikt door het coronavirus, dat zich razendsnel verspreidde over de hele wereld. Deze crisis heeft ons allen hard geraakt.

Of je nu in de zorg werkte, als leraar, als politieagent of handhaver, en of je nu thuis moest werken en tegelijkertijd kinderen zelf les moest geven, of ondernemer bent en je gedwongen was om je bedrijf of horecazaak te sluiten.

Tijdens de lockdown hadden vele van ons het ook zwaar met het gemis van familie, vrienden en sociale ontmoetingen. Samen een kop koffie drinken, een verjaardag of bruiloft vieren, een potje voetballen of kaarten, en natuurlijk die zo belangrijke knuffel, bijvoorbeeld met je kleinkinderen.

Zelfs tijdens verdrietige gebeurtenissen, als een uitvaart, was die arm om de schouder vaak niet mogelijk. Juist wanneer je dit het hardst nodig hebt. Mijn hart gaat dan ook uit naar u mw. Van den Heuvel en al die anderen die in de coronatijd een dierbare hebben verloren en daar alleen op aangepaste wijze, vaak in beperkt gezelschap en op afstand, afscheid van konden nemen. Heel verdrietig.

U weet daar als veteraan zeker ook alles van ...

U als moedige mannen en vrouwen, die bereid zijn geweest om onder zware en risicovolle omstandigheden, gescheiden van familie en vrienden, belangrijk werk te doen voor onze vrede en veiligheid. Daarbij uw eigen leven op het spel zette, en waarbij u wellicht ook in erbarmelijke omstandigheden en op pijnlijke wijze afscheid heeft moeten nemen van dierbare medestrijders.

Het afgelopen 1,5 jaar heeft ons allen weer wakker geschud en des te meer doen beseffen dat het van groot belang is om er voor elkaar te zijn in moeilijke tijden. En daarbij speelt de waarde van fysiek samenkomen een cruciale rol. Om verhalen en bijzondere herinneringen op te halen én om mooie, nieuwe momenten met elkaar te beleven en plannen te maken voor de nabije of verre toekomst.

Wat ontzettend fijn dat we dit vandaag weer met elkaar kunnen doen!!

Zeer gewaardeerde veteranen,

Deze dag is een eerbetoon aan u. Het is een groot voorrecht u namens de gemeente Sliedrecht te mogen ontvangen en u te bedanken. Dat geldt ook voor mij als uw nieuwe burgemeester.

U hebt ons land gediend. U opereerde overal ter wereld. Nederland heeft sinds 1940 ruim 675.000 militairen ingezet tijdens drie oorlogen en ruim honderd vredesmissies. Nederland is trots op u, Sliedrecht is trots op u en ik ben trots op u.

Ik hecht er waarde aan dat u zich als Sliedrechtse veteraan gezien en gehoord voelt in onze gemeente.

U weet wat oorlog is, u weet wat woorden als risico en gevaar echt betekenen. U weet wat angst, spanning en wanhoop teweeg kunnen brengen. U hebt schrijnende dingen meegemaakt en gezien, u hebt gewerkt onder barre omstandigheden.

Uw verhalen van moed en opofferingsgezindheid raken iedereen, ongeacht onze afkomst, levensbeschouwing of politieke voorkeur. Uw verhalen zijn ook een bron van inspiratie voor huidige en toekomstige militairen, en ook voor ons als burgers.

Uw verhalen mogen nooit verloren gaan. Daarom blijven we ze doorvertellen aan toekomstige generaties, in de hoop dat zij dit nooit hoeven mee te maken.

Daarom ben ik ook blij met onze gastsprekers vandaag, Peter de Borst en Niels Roelen, beiden veteraan. Zij nemen u straks mee in hun verhaal. Verhalen waar u als veteraan zeker herkenning in zult vinden.

Die verhalen blijven herhalen is ontzettend belangrijk. We hoeven maar om ons heen te kijken of naar de beelden te kijken die onze huiskamers binnenkomen, om te zien dat vrede en veiligheid voor veel wereldburgers niet vanzelfsprekend zijn.

Meerdere veteranen onder u hebben gediend in Afghanistan.

Onze Nederlandse militairen droegen van 2002 tot 2021 bij aan de veiligheid in Afghanistan. Tegen de 30.000 Nederlandse militairen waren goed voor rond de 40.000 uitzendingen. Hierbij sneuvelden 25 militairen.

Een grote opoffering.

Dat besef drong ook tot mij door toen ik in 2006 als lid van de Tweede Kamer het besluit nam om militairen voor de Taskforce Uruzgan uit te zenden. Een besluit dat mij en mijn collega's zwaar viel. Enerzijds het besef dat wij onze internationale verantwoordelijkheid willen nemen voor vrede en veiligheid in Afghanistan en anderzijds het besef dat we daarmee veel van onze militairen vragen. Dat zij een groot risico zouden lopen en ook hun leven op het spel zou kunnen komen te staan. Helaas is dat laatste ook bewaarheid.

Voor mij was vanzelfsprekend belangrijk dat onze mannen en vrouwen konden beschikken over goed materieel en konden rekenen op voldoende beveiliging. In mijn overwegingen was het ook heel belangrijk

dat de missie in Uruzgan ook een opbouwmissie was. Waar President Biden bij de aftocht uit Afghanistan sprak over slechts een anti-terreur missie, was het onze missie wel degelijk een missie gericht op duurzame ontwikkeling.

Onze mannen en vrouwen namen deel aan verschillende missies met als doel het veiligheidsapparaat, leger en politie in Afghanistan verder op te bouwen. Het Afghaanse leger en de politie zijn met onze inzet bijna van de grond af aan opgebouwd, de toegang tot het onderwijs werd verbeterd, voor jongens en meisjes. De veiligheid was toegenomen, er was betere gezondheidszorg en als gevolg daarvan is de Afghaanse levensverwachting toegenomen. In het land zetelde inmiddels een democratisch verkozen regering, er was sprake van mediavrijheid en er bestond een actief maatschappelijk middenveld.

Zoals u merkt, spreek ik nu in de verleden tijd.

Want afgelopen zomer werden we allemaal opgeschrikt door de gebeurtenissen in Afghanistan. Na een bliksemsnelle opmars hebben de Taliban op 15 augustus de Afghaanse hoofdstad Kabul ingenomen en daarmee vrijwel het gehele land veroverd. We hebben allemaal de beelden op tv kunnen zien van de chaotische en angstaanjagende taferelen op de luchthaven in Kabul.

Meer dan 550.000 Afghaanse vluchtelingen zijn inmiddels uit hun huizen verjaagd door het toenemende geweld. En deze aantallen nemen met de dag toe. Deze mensen zijn alles kwijtgeraakt, zijn bang en wanhopig.

Tolken en andere Afghanen die gewerkt hebben voor de buitenlandse troepen zijn een doelwit van de Taliban. De situatie voor vrouwen en

meisjes verslechtert snel. Etnische minderheidsgroepen lopen gevaar. Bekeerlingen en atheïsten lopen grote risico's gedood te worden. LHBT'ers worden vervolgd. En minderjarige jongens worden gerekruteerd om te vechten.

Elke dag worden het Afghaanse volk beetje bij beetje van hun vrijheid beroofd.

Die beelden en berichten doen u en mij pijn.

Wat ons ook pijn doet, is dat wij niet alle tolken, chauffeurs, koks, fixers en andere Afghanen die onze militairen hebben ondersteund, hebben kunnen evacueren. Zij en hun familieleden lopen daardoor een groot gevaar. Wat op mij in de afgelopen weken veel indruk maakte dat zoveel van jullie kameraden nog steeds met hen contacten onderhouden, hen op afstand naar de vrijheid loodsten en zich tot op de dag van vandaag sterk maken voor hun veiligheid.

Zijn we nu terug bij af? Is alles en dus ook uw opoffering voor niets geweest? Ik denk het niet. Ik denk dat de Afghaanse bevolking in de afgelopen twintig jaar heeft ervaren wat de waarde is van het leven in vrijheid, van onderwijs en een democratische rechtsstaat. Ondanks alle onderdrukking kan de Taliban het verlangen naar recht en vrijheid niet de kop indrukken.

Beste veteranen,

Het leven in vrijheid en vrede is bereikt door de inzet van u en uw kameraden. In Afghanistan en op vele andere plaatsen op deze wereld. U was trouw aan Nederland, aan uw kameraden en aan de opdracht. U stond op voor iets dat groter is dan uzelf. Daar kan ik alleen maar een groot respect voor uitspreken.

U bent vaak bescheiden en loopt niet te koop met uw ervaringen. Veel veteranen vertellen niet snel over wat ze tijdens hun uitzending hebben meegemaakt, en welke invloed dit heeft gehad, of nog steeds heeft, op hun dagelijks leven.

U draagt uw ervaringen een leven lang met zich mee. Ervaringen waar wij, als gewone burgers, ons eigenlijk maar nauwelijks een voorstelling van kunnen maken.

Daarom is het goed dat we hier vandaag zijn, op deze Sliedrechtse Veteranendag. Om ons respect, erkenning en waardering voor u te tonen.

Met een luisterend oor, begrip en aandacht.

Een dag als vandaag is belangrijk. Een dag die ons één keer per jaar de gelegenheid biedt om openlijk onze dank uit te spreken aan u, die zich heeft ingezet voor vrijheid en vrede, overal ter wereld.

Sliedrecht eert haar veteranen. Met trots.

Waar u ook gediend heeft, wat uw rang ook is geweest, hoe uw leven er nu ook uit ziet, ik hoop dat u straks gesterkt naar huis gaat. In de wetenschap dat wij allen u een heel warm hart toedragen!

Dank uw wel.

Ik wil u vragen te gaan staan.

Uit respect voor en ter nagedachtenis aan uw kameraden die u tijdens een uitzending hebt verloren of ons recentelijk zijn ontvallen, zijn wij nu twee minuten stil. Waarna wij samen twee coupletten van het Wilhelmus zingen. Wij worden daarin begeleid door twee trompettisten.